

PIECZONY (108) *part praet pass pf i impf*

pf (106), *impf* (2): *w* znac. 1. *CzechEp* 57, znac. 3.

pieczony (107), **pieczon** (1).

e oraz o jasne.

sg m N pieczony (23). ◇ *G* pieczoného (4); [-égo], -(e)go (4). ◇ *A* pieczony (6). ◇ *f N* pieczoná (7); -á (1), -(a) (6). ◇ *G* pieczon(e)j (9), pieczoné (1) *OpecŻyw*. ◇ *A* pieczoną (7). ◇ *L* pieczon(e)j (1). ◇ *n N* pieczon(e) (9), pieczono (1); (*attrib*) -(e) (8); (*praed*) -(e) (1) *SienLek*, -o (1) *Mącz*. ◇ *G* pieczon(e)go (2). ◇ *A* pieczon(e) (5). ◇ *pl N subst* pieczoné (13); -é (1), -(e) (12). ◇ *G* pieczonych (7). ◇ *D* pieczonym (1). ◇ *A subst* pieczon(e) (11). ◇ *I f* pieczonymi (1).

Sł stp s.v. 2. piec, Cn notuje, *Linde XVI – XVII w.*

1. *Przyrzędzony (przyrzędzany) do spożycia przez poddanie działaniu wysokiej temperatury (bez użycia wody): assus Vulg, PolAnt, Mącz, Calep, Cn; coctus Vulg, PolAnt, Modrz; tostus Mącz, Cn* (106) : *OpecŻyw* 169v; Iezu ktoris częłć riby pieczonęj j plałtr miodu tobie przyniełć y przed nimi raczył iełć łmi. fie nad nami. *TarDuch* C8; Pieczona tedy czebula zamorłka lepłza iełt y moczy iełth rozlicznieyłzey niżli tak łurowa. *FalZioł* I 133a, 133a, III 14d, 24a [2 r.], IV 3d, 11d (25); lekarze radzą ludziem zwłalzcza chorim chleb iełć łwezi albo te⁸⁰ dnia pieczony. *GlabGad* G6, G7v, H2v; *KrowObr* 184v; *RejFig* Dd4; *BibRadz Lev* 23/17, 1.Reg 19/6, *Luc* 24/42; *Goski* A7; Bárnadyni go [ojca *Olbrachtowego*] leczyli grubym chlebem/ takiełz pieczonymi grulłzkami *BielKron* 397v, 427v, 442v, 443v, 446; *Mącz* 18b, 275d, 312d; A gdy w kątym ieliłcie bol/ Dzierlatki pieczone iełć/ ktemu dobrze łłużą. *SienLek* 100v, 7v [2 r.], 41v, 42, 57v, 83v (12); *RejAp* 113v; *RejPos* 114v; *BudBib* 3.Reg 17/12; *MWilKHist* K4v [2 r.]; Bo iełli idzie o dziatki máłe/ iż my ich nie czáruiemy iáko prołsiát/ ná Wielką noc pieczonych *CzechEp* 57; *KochFr* 81; *Calep* 106b, 141b; *WujNT Luc* 24/42.

pieczony na czym (3): około ktorego [ognia] ryb dołyc pieczonych na roženkach było *BielKron* 442; *Mącz* 246d; *SienLek* 112.

pieczony z czym (1): idż ná Krákwłki rynek/ táł fie nádziwuiełz/ áno iedná kiełbałki łmáży/ druga gzelce przedáie/ druga wátrobę pieczoną z octem á s cebulą *RejZwierc* 111v.

pieczony w czym (1): *Subcineritius – Chlieb w popielie pieczoni. Calep* 1015a.

W połączeniach szeregowych (4): *FalZioł* IV 41c [2 r.]; *GlabGad* H3; Bo z iábłufłzka możelz łobie kilká potrawek wczyniłć/ dobre wárzone/ dobre łmáżone/ dobre pieczone *RejZwierc* 107v.

W przeciwstawieniach: »(u)warzony w wodzie (3), surowy (2) ... pieczony (ogniem *a.* u ognia)« (3): *KrowObr* 137; gdzye będyecie iełć báráná oney nocy/ nie wárzonego áni łurowego/ ále pieczonęgo u ognia *BielKron* 30 [przekład tego samego tekstu] *BudBib Ex* 12/9.

W charakterystycznych połączeniach: *pieczona(-y, -e) cebula* (4), *chleb* (9), *cielęcina, dzierlatka, figi, gęś, gruszki* (2), *jajca zajęcze, jeź, kury, mąka, miecherz, mozg, mysz, placek, płuca wieprzowe, reubarbarum, sol, śliwy, syr, wieprz, żółtka*.

Wyrażenia: [»chleb dwa razy pieczony« = *grzanka*: Ná obiedzie dáwác chlebá/ dwa rázy pieczonęgo/ zową *bifcoctum*, to iełt/ grzanki *UrządowHerb* 348b.]

»jaje pieczone« [*szyk* 4:1]: *FalZioł* IV 20b; zdrowe mu [...] ćwikłane liłcie ze bżowym wárzone z máłłem álbo z Oliwá/ iáyca miękko pieczone. *SienLek* 38v, 82v, 83v, *Vuu4*.

»mięso pieczone« [szyk 7:1]: *FalZioł* IV 11d, 12c; *GlabGad* H3; *Tostus*, *Pieczone mięso/ pieczyfte. Mącz* 459d; *Mięła pieczonego przed potrawami niewiele ieść SienLek* 41v, 13, 42, 101v.

»pieczony ogniem, u ognia« (1:1): *BielKron* 30; *Nie będziecie ieść z niego nic łurowego albo coby wwarzono w wodzie/ lecz pieczone ogniem [assum igni] BudBib Ex* 12/9 [zawsze przekład tego samego tekstu].

»pieczony w piecu« = *coctus clibani PolAnt* (3): *A gdy byś offiářował offiářę pieczoną w piecu [coctum in clibano]: z bialey mąki/ [...] Thedy [...] Leop Lev* 2/4; *RejFig Ee2v; BudBib Lev* 2/4.

Szeregi: »smażony albo pieczony« [szyk 2:1] (3): *Iabłka fmażone albo pieczone fą lepłze z Imbierem FalZioł* III 23c; *Mącz* 374a; *SienLek* 48. [Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.]

»pieczony a surowy« (1): *Aby żądny Mnich mięła y wårzoney rzetzy ieść niefmiął/ iedno thylko pietzone á łurowe rzetzy KrowObr* 137. [Ponadto w przeciwstawieniach 2 r.]

»(u)warzony albo (i (też)) pieczony« [szyk 6:4] (10): *Iaficz [...] dobri ieft pieczony y też warzony FalZioł* IV 42c, IV 20b, 41d, 44d, V 81v; *GlabGad* H2v; *Mącz* 453a; *potrawy nieprzyprawné máią być/ mięfo wårzone albo pieczone SienLek* 13, *Vuu4; ModrzBaz* 112. [Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.]

a. *W funkcji rzeczownika*: »pieczone« (1) : *Iedz pieczone nie wiele piy/ Krwie niepułzczay w łąźni fye myy. SienLek* 43; [Pietzone/ pietzyfte. Gebrotten fleifch. *Wokabul* 1539 X8v].

2. *Podgrzany* (1) : *Też częfte dofwiadczenie w foli pieczoney/ kthorą w chuftę gorąco zawiązawfzy/ przyłoż na żołądek FalZioł* V 83, 78.

3. *Przypiekany na torturach [na czym]* (1) : *O S. Wawrzyńcu. Antiphoná. NA kraćie pieczony/ nie záprzałem fię ćiebie Bogá mego LatHar* 442.

Cf **NIEPIECZONY**, **2. PIEC**, **PIECZYSTY**